

Kleist tézisek

Kleist egyik jelentős érdeme, hogy nemcsak hogy nem doktriner, írásai (drámái, és novellái) nem ideologikusak, nem érződik áramlat, divat, irányzat, de írói-mesélői attitűdje nem ismeri a morális véleményalkotást sem. Ettől független, szabad véleményalkotó. Dekadens. Nem amorális. Irracionális. Ettől objektív. Sokkal közelebb áll hozzá a szakralitás, mint a klasszicizálás, vagy a romantika.

Ösztönösen világegyetemnyi léptékben gondolkodik, ideje és tere a végtelen. Nem ismeri (el) a társadalmi elvárásokat, csak az ösztönöket, az ebből fakadó – a világot a realitástól elemelő - szenvedélyt. Ő egy lápi-ember (egyik rövid írásában említi is őt); félig ember, félig állat. Úszóhártyákkal ujjai közt, görbe kezekkel és lábakkal, amelyek a földön járástól deformálódtak el (alakultak át?). Igazi lételeme a víz. A mocsaras víz, mert az iszapot is szereti. Még a hófehér hattyúk tollain is...

Cimborái, Friedrich és Fjodor, ebben a gondolati szabadságban, emberi torzságban, a normális embertől eltérő, azaz abnormális szemlélődésben és „dokumentálásban” társai, szövetségesei. Együtt futnak Heinrich-el, kergetőznek egymást hol megelőzve, hol harapva, azon a tengerparton, ahol csak egy ecsetvonásnyi szerzetes áll. Aztán belevetik magukat az óceánba.

Mert a szilárd talaj csak látszat, időleges otthonuk – gondolják –, muszáj hát megérteni a valóságos játék-terünket, ami folyékony (megragadhatatlan), hogy megszokhassuk, hogy megértsük, valójában mi történik velük. Mert Isten halott, és mi öltük meg Őt. Szabad a gazda, szabad a vásár, szabad a csók!

Ami maradt: a látszat, meg a szenvedély, és a delej. Meg a derű.

Nekem ilyen Heinrich von